

Sygn. akt VIII U 1130/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2016 r. w Gliwicach

sprawy G. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania G. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 1 kwietnia 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu G. B. prawo do emerytury od 1 lutego 2015 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 1130/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu G. B. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, wobec wymaganego 15 – letniego okresu takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia, wskazując iż posiada 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ostatecznie ubezpieczony domagał się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego pow. 3,5 tony oraz okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowcy autobusu liniowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie argumentując, iż odwołanie od decyzji z dnia 1 kwietnia 2015r. nastąpiło dopiero w dniu 25 czerwca 2015r. a zatem z naruszeniem terminu miesięcznego. Nadto organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony G. B. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...).

W dniu 10 lutego 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 1 kwietnia 2015r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w wieku emerytalnym 60 lat z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

ZUS ustalił, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998r. posiada 25 lat, 10 miesięcy i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu żadnego okresu zatrudnienia.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji ZUS.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 18 grudnia 1974r. do 7 marca 1977r. oraz od 15 czerwca 1982r. do 31 maja 1994r. był zatrudniony w (...) Spółdzielni (...) w T. na stanowisku kierowcy.

W pierwszym okresie zatrudnienia w (...) od 18 grudnia 1974r. do 7 marca 1977r. ubezpieczony jeździł głównie samochodem marki Ż. o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony.

Z kolei w drugim okresie zatrudnienia w (...) od 15 czerwca 1982r. do 31 maja 1994r. odwołujący jeździł samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony tj. R. oraz S.. Odwołujący jeździł do producentów po towary i zawoził je do magazynów, a czasem do sklepów. Ubezpieczony jeździł w trasy po całym kraju: nad morze po ryby, na M. po sery, do W. po naczynia i emalie.

Zdarzało się, że w weekendy był kierowcą autobusu J. o liczbie miejsc 45. Woził pracowników na wycieczki, jeździł na grzybobranie. Były to wyjazdy 3-4 dniowe.

Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował w nadgodzinach po 12-13 godzin dziennie. Otrzymywał dodatek za pracę w warunkach uciążliwych.

Sporadycznie, około 4 dniówki miesięcznie ubezpieczony pracował jako mechanik w kanale, gdyż samochody były awaryjne i często się psuły. Na warsztacie były dwa kanały remontowe. Ubezpieczony najczęściej wykonywał w kanale prace związane z naprawą hamulców, łożysk, krzyżaków na wale napędowym, układu kierowniczego. Poza kanałem wymieniał świece, pompy wtryskowe. Nie pracował przy naprawie pomp wtryskowych a jedynie je wymontowywał w razie awarii i wmontowywał.

Ubezpieczony nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych za powyższy okres zatrudnienia.

Sąd ustalił, iż w okresie zatrudnienia w (...) w T. wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie B. M. i A. O.. Świadek B. M. pracowała w latach 1965 – 1985 na stanowisku referenta, kierownika magazynu oraz referenta w dziale transportu. Świadek A. O. pracował w latach 1977 – 1994 jako kierowca.

Z kolei w okresie od 9 marca 1977r. do 14 czerwca 1982r. odwołujący pracował w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K. Zakładzie (...) w Ś. jako kierowca autobusu liniowego. Początkowo prowadził J., Ikarusa, M.-a, a od 1980r. dostał na stałe przegubowego Ikarusa i stałą linię 83 T.-Z.. Były to duże autobusy komunikacji miejskiej, w których były

również miejsca stojące. Taką pracę wykonywał odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie był kierowany do innych prac.

W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 23 grudnia 2015r. wystawionym przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. – następcę prawnego Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa (...) w K. Zakładu (...) w Ś. wskazano, iż G. B. w okresie od 9 marca 1977r. do 14 czerwca 1982r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace na stanowisku kierowcy autobusów o liczbie miejsc powyżej 15-tu wymienione pod poz. 2, działu VIII wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Bezsporne było, że ubezpieczony posiada ponad 25 – letni okres składkowy i nieskładkowy, ukończył 60 lat życia z dniem (...). i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) w T., akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) Ś., świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 23 grudnia 2015r. (k.24), zeznań świadków: B. M. (nagranie z rozprawy z dnia 4 grudnia 2015r. min. 11.19 i n. k.17), A. O. (nagranie z rozprawy z dnia 4 grudnia 2015r. min. 25.14 i n. k.17), oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 4 grudnia 2015r. min. 41.57 i n. k.17). Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie zatrudnienia w (...), posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Odnośnie charakteru pracy w (...) Ś. to znajduje on potwierdzenie zarówno w aktach osobowych ubezpieczonego jak i w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 23 grudnia 2015r., które zostało wydane w toku postępowania sądowego.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy odwołującego w (...) uznając zgromadzone dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto dał wiarę dokumentacji osobowej ubezpieczonego ze spornych okresów zatrudnienia. Dodatkowo za okres pracy jako kierowca autobusu, następcą prawnym pracodawcy wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, iż wniosek ZUS o odrzucenie odwołania nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołania od decyzji organów rentowych lub orzeczeń wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wnosi się na piśmie do organu lub zespołu, który wydał decyzję lub orzeczenie, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ lub zespół, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji lub orzeczenia.

Zgodnie natomiast z § 3 sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

W niniejszej sprawie ubezpieczony wprawdzie wniósł odwołanie od decyzji z dnia 1 kwietnia 2015r. dopiero w dniu 25 czerwca 2015r., jednak nie można uznać iż nastąpiło to z przekroczeniem miesięcznego terminu do jego wniesienia. Jak wynika z akt organu rentowego pismem z dnia 9 czerwca 2015r. zwrócił się do ZUS wskazując, iż złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury i do tego dnia nie otrzymał żadnej decyzji. Decyzja ZUS została ubezpieczonemu przesłana w dniu 15 czerwca 2015r., natomiast organ rentowy nie wykazał, by odwołujący otrzymał zaskarżoną decyzję wcześniej.

Dlatego też postanowieniem z dnia 4 grudnia 2015r. sygn. VIII U 1130/15 Sąd Okręgowy w Gliwicach odmówił odrzucenia odwołania.

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składowy i nieskładowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Do pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu żadnego okresu zatrudnienia.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporne okresy zatrudnienia od 9 marca 1977r. do 14 czerwca 1982r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K. Zakładzie (...) w Ś. oraz od 15 czerwca 1982r. do 31 maja 1994r. w (...) Spółdzielni (...) w T..

Z materiału dowodowego wynika, iż w okresie zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K. Zakładzie (...) w Ś. od 9 marca 1977r. do 14 czerwca 1982r. odwołujący pracował jako kierowca autobusu o liczbie miejsc powyżej 15. Prowadził takie autobusy jak Ikarus, M., a od 1980r. przegubowego Ikarusa. Taką pracę wykonywał odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie był kierowany do innych prac.

Z kolei w okresie pracy w (...) Spółdzielni (...) w T. od 15 czerwca 1982r. do 31 maja 1994r. ubezpieczony jeździł samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony tj. R. oraz S.. Odwołujący jeździł do producentów

po towary i zawoził je do magazynów lub do sklepów. Jeździł w trasy po całym kraju: nad morze po ryby, na M. po sery, do W. po naczynia i emalie. Zdarzało się, że w weekendy był kierowcą autobusu J. o liczbie miejsc 45, którym woził pracowników na wycieczki, jeździł na grzybobranie. Były to wyjazdy 3-4 dniowe.

Sporadycznie ubezpieczony pracował jako mechanik w kanale, wykonując prace związane z naprawą hamulców, łożysk, krzyżaków na wale napędowym, układu kierowniczego. Poza kanałem wymieniał świece, pompy wtryskowe – co zabierało mu ułamek czasu pracy.

Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy a często w nadgodzinach po 12-13 godzin dziennie.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony są wymienione pod poz. 2, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Prace kierowców autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, są również wymienione pod poz. 2, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Dodatkowo Sąd wskazuje, że nawet jeśli uznać, że odwołujący w okresie zatrudnienia w (...) wykonywał także prace mechanika przy naprawie samochodów, to prace te były wykonywane w kanałach remontowych i są wymienione pod poz. 16, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Z kolei prace mechaniczne wykonywane poza kanałem były sporadycznie i zajmowały nieznaczny ułamek czasu pracy. Nie wyklucza to uznania, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Wymiana świece lub pompy należą do obsługi codziennej pojazdu wykonywanej przez kierowcę samochodu o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Na marginesie należy wskazać, że w postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Reasumując, należało uznać, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Nie było sporne, iż odwołujący posiada co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 lutego 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek